

[Sigsgaard.]

ningen af særlige opgaver stillet af seminarieret. Ved at gå den vej kunne man måske opnå, at vikarordningen kunne blive et værdifuldt led i uddannelsen i stedet for et kedeligt afbræk, hvad den til en vis grad er i dag. Så kunne man overveje at forlænge den til 1 år.

Spørgsmålet om en vis frigørelse af værnepligtige lærere, således at de kunne gøre tjeneste i skolen, har flere gange været berørt, og jeg ved, at den tidligere undervisningsminister interesserede sig for det. Jeg benytter derfor lejligheden til at spørge den højtærede minister, om han vil tage initiativ til at udnytte de eventuelle reserver, der findes her, under en eller anden form.

I skolens små klasser kunne lærermangelen afhjælpes ved, at man lod fag som gymnastik, formning og sang varetage af børnehavelærerinder, der jo på dette trin er lige så kvalificerede som seminarieuddannede lærere. Vi ved jo, at ca. halvdelen af alle uddannede børnehavelærerinder forlader deres eget fag, inden der er gået 5 år efter den afsluttende eksamen. Det er et chokerende højt tal, synes jeg, og jeg håber ikke, tallet er lige så højt for de seminarieuddannede kvindelige læreres vedkommende; jeg tror det ikke.

På tilsvarende måde kunne fritidshjems-lærere finde anvendelse som formnings- og værkstedslærere for større børn, for så vidt som de har en vis supplerende uddannelse på de pågældende emneområder.

Lad mig til slut nævne, at hele lovgivningen og i hvert fald den måde, som loven hidtil har været praktiseret på, er præget af det dogme — jeg vil kalde det et dogme — at antallet af undervisningstimer er det, der sidst af alt skal røres. Det fremgår jo også tydeligt af cirkulæret af 5. marts 1962, som også det ærede medlem hr. Helveg Petersen var inde på. Men er det nu så sikkert, at en nedskæring af timetallet pædagogisk set vil være mere uheldig end læsset af overtimer og stort set underkvalificerede faglærere og seminarieelever?

Det bør undersøges, hvad man ville vinde ved at sløjfe hele fagopdelingen i orienteringsfagene og i stedet indføre faget orientering, som man har det i de øverste klasser i folkeskolen. Man ville på den måde være nødt til at nedskære emneområdet og indterpningen af facts en hel del. Til gengæld ville man få større frihed til at beskæftige børnene med noget, der har deres umiddelbare interesse, og udbyttet af undervisningen kunne vel så tænkes at blive endog større, end det er i dag. Man kunne f. eks. tænke sig at lade de 3 gange 2 timer i geografi, historie og biologi erstatte af 5 timers orientering, således at de 6 timer blev erstattet af 5. Det ville virkelig lette lærermangelen, så vidt jeg kan overskue.

Vi må jo ikke være blinde for, at børnene i 6. og 7. klasse, d. v. s. børn fra 12 til 14 år, ofte har en arbejdsuge på omkring 48 timer, altså op omkring 50 timer om ugen. Det er meget, det er nok også for meget. Undervisningen kunne jo tænkes at få større effekt og også blive mere behagelig — det skal man ikke undervurdere betydningen af — hvis presset blev lettet noget på de pågældende klassetrin.

Lad mig til sidst understrege, hvad også andre har været inde på, at lærermangelen visse steder har en del af sin forklaring i for små materialebevillinger til undervisningen og i det hele taget en for lidt positiv indstilling til uddannelsesspørgsmålene. Det kunne måske være rigtigt, som man var inde på det i 1962, at staten støttede mere, end tilfældet er i dag, så forholdene kunne blive mere ensartede ud over landet.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige SF's velvillige medvirken til en grundig behandling af hele problemkomplekset i udvalget.

Bækgaard: Efter at jeg har hørt ærede ordførere med så megen faglig indsigt som det ærede medlem hr. Poul Hartling og det ærede medlem hr. Helveg Petersen, skal jeg fatte mig i korthed, da jeg synes, at mange af de betragtninger, der har været fremført,